

STATUTÁRNÍ MĚSTO LIBEREC

4. zasedání zastupitelstva města dne: 25. 4. 2013

Bod pořadu jednání:

Vstup SML do Národní sítě Zdravých měst ČR

Zpracoval: Ing. Pavlína Prášilová
odbor, oddělení: Odbor strategického rozvoje a dotací, oddělení rozvojové koncepce
telefon: 48 524 3580

Schválil: vedoucí oddělení Ing. Dana Štefanová
vedoucí odboru Ing. Michal Vereščík

Projednáno: Radou města na 8. zasedání dne 16.4.2013

Poznámka: Vstup do NSZM byl RM schválen

Předkládá: *Bc. Martina Rosenbergová, v.r.*
primátorka Statutárního města Liberec

Návrh usnesení

Zastupitelstvo města po projednání

s c h v a l u j e

1. Deklaraci Zdravého města
2. vstup Statutárního města Liberec do Národní sítě Zdravých měst ČR s platností od roku 2013
3. **Lukáše Martina**, náměstka pro rozvoj, dopravu a technickou infrastrukturu, **jako politika Projektu Zdravé město**

4. **Ing. Pavlínu Prášilovou**, manažerku oddělení rozvojové koncepce, **jako koordinátora projektu Zdravé město a Místní agendy 21**

a ukládá

koordinátorovi projektu Zdravého města zajistit podpis Deklarace a žádosti o vstupu do Národní sítě zdravých měst

T: 4/2013

Důvodová zpráva

Národní síť Zdravých měst ČR (dále jen NSZM ČR) je asociací municipalit v České republice, která byla založena v roce 1994. V současné době (stav k 1.1.2013) zastřešuje **107** měst, obcí, mikroregionů a krajů.

Posláním asociace NSZM ČR je podporovat kvalitu veřejné správy na místní a regionální úrovni, zejména zaváděním mezinárodně uznávaných standardů (Projekt Zdravé město, místní Agendy 21 aj.). Za tímto účelem zajišťuje asociace přenos informací a poskytuje svým členům řadu služeb.

Členství Statutárního města Liberec v NSZM ČR je navrženo zejména v souvislosti s projektem Aktualizace Strategie rozvoje Statutárního města Liberec 2014 – 2020.

Řádní členové NSZM mohou využívat **informační systém pro strategické řízení města DataPlán**, který umožňuje přehlednou správu například strategických cílů, ukazatelů rozvoje, projektů a rozpočtů, aktivit jednotlivých odborů či pracovníků. Vedle toho asociace nabízí **pomoc se zpracováním strategie rozvoje, školení a sdílení informací týkajících se strategického řízení, pomoc s aktivizací veřejnosti a s aplikováním standardů místní Agendy 21.**

Dalším důvodem je **posílení možnosti města při získávání externích finančních zdrojů** (Strukturální fondy EU ap.). S těmito zdroji souvisí další **rozvíjení kvality veřejné správy** města v souladu s mezinárodními standardy EU a OSN. V neposlední řadě je snaha o „**Zdravé město**“ dobrou vizitkou pro návštěvníky i mezinárodní partnery města – **podpoří dobrou image města.** Členství poskytuje také možnosti užší spolupráce a využití informací a know-how NSZM ČR a spolupráci s jejími členy a odbornými partnery.

Proto, abychom byli přijati do Asociace, je nutné, aby toto schválilo zastupitelstvo města, a aby byla ustanovena základní řídicí struktura Projektu Zdravé město, která se sestává z:

- **politika zodpovědného za realizaci Projektu Zdravé město**
- **koordinátora Projektu Zdravé město**

Dále je pro přijetí města jako člena NSZM ČR doporučeno schválení Deklarace Zdravého města zastupitelstvem města (viz Příloha č. 1). Touto deklarací se město zavazuje k plnění doporučení mezinárodních dokumentů EU a OSN, zejména „Agendy 21“ a „Zdraví 21“. (více v Příloze č. 2).

Z členství vyplývá pro město finanční závazek stanovený Valnou hromadou NSZM ČR.

- v prvním roce členství v NSZM ČR – 5 000 Kč
- v dalších letech členství v NSZM ČR – 99 000 Kč

Poplatek v roce 2013 bude řešen v nejbližším rozpočtovém opatření roku 2013 (převod prostředků v rámci schváleného rozpočtu odboru strategického rozvoje a dotací) a nárok na poplatky v dalších letech bude uplatňován v rámci přípravy rozpočtu na další roky.

S případným vystoupením z NSZM nejsou spojeny žádné postihy.

Statutární město Liberec již bylo členem Asociace zdravých měst v letech 1996 – 1999. Členství bylo v roce 1999 zrušeno, pravděpodobně proto, že v té době se problematikou strategie rozvoje a strategickým řízením nezabýval žádný odbor, zároveň koordinátor projektu Zdravé město nebyl akční, neúčastnil se akcí a neměl podporu garanta ve vedení města a roční členský příspěvek ve výši 99 000 se zdál příliš vysoký na efekt pro město. V té době ještě nebyla možnost získat výhody při získávání zdrojů pro projekty, nefungovala databáze pro řízení strategie a projektů DATAPLÁN, školení a semináře, které v současnosti asociace pořádá, začaly fungovat až po vstupu ČR do EU a otevření čerpání nových zdrojů. Výhodou je i to, že od loňského roku je členem Asociace Zdravá města i Liberecký kraj.

Vstup SML do NSZM byl projednán a odsouhlasen na radě města 16.4.2013.

Doporučení odboru:

Zapojit se znovu do sítě Národní sítě zdravých měst.

Návrh politika Projektu Zdravé město: Lukáš Martin

Návrh koordinátora projektu Zdravé město a místní agendy 21: Ing. Pavlína Prášilová

Pokud ZM rozhodne o jiném garantovi z řad vedení a koordinátorovi z jiného odboru než odboru strategického rozvoje a dotací, byla by vhodné ponechat alespoň supervizi na odboru SR, oddělení rozvojové koncepce právě z důvodů přímé souvislosti s hlavní náplní oddělení - a to strategickým řízením rozvoje města.

Projekt Statutární město Liberec - Zdravé město

D E K L A R A C E

I.

Projekt Statutární město Liberec – Zdravé město, který dnes přijímá zastupitelstvo města, je základním dokumentem pro aktivity města v mezinárodním „Projektu Zdravé město“ a mezinárodním programu „místní Agenda 21“.

Tyto mezinárodní programy, které probíhají pod patronací Organizace spojených národů a jejích institucí (Světová zdravotní organizace – WHO), za podpory Evropské unie a ve spolupráci s mnoha dalšími významnými odbornými partnery, jsou v prostředí České republiky realizovány Národní sítí Zdravých měst ČR (NSZM ČR).

Věříme, že Projekt Statutární město Liberec – Zdravé město bude municipalitě pomáhat ke kvalitnímu místnímu rozvoji, naplnění mezinárodních standardů veřejné správy a současně k dosažení dobrého jména našeho města v rámci regionu, České republiky i Evropy.

II.

Přijetím Projektu Statutární město Liberec – Zdravé město je potvrzen zájem města o naplňování zásad a cílů základních dokumentů EU a OSN, které se zabývají oblastmi udržitelného rozvoje, zdraví a kvality života, a k jejichž naplňování se Česká republika zavázala, zejména:

- Agenda 21, dokument Organizace spojených národů
- Zdraví 21 (Health 21), dokument Světové zdravotní organizace

a dalších významných mezinárodních a národních dokumentů, zejména:

- Athénská a Záhřebská deklarace Zdravých měst, dokument Světové zdravotní organizace
- Národní akční plán zdraví a životního prostředí (NEHAP), dokument Vlády ČR

III.

Přijetím této deklaráce město potvrzuje svůj zájem být řádným členem asociace Národní síť Zdravých měst ČR (NSZM ČR). Asociace a její odborní partneři budou poskytovat městu pomoc v postupu ke zdraví, udržitelnému rozvoji a kvalitě života v rámci Metodiky NSZM ČR. Město má možnost aktivně spolupracovat s ostatními členy NSZM ČR.

Činnost města podle Projektu Statutární město Liberec – Zdravé město bude naplňovat mezinárodně uznávaná doporučení EU a OSN v rámci kvality veřejné správy a rozvoje města, kterými jsou zejména:

- místní Agenda 21
- místní realizace dokumentu Zdraví 21
- místní Akční plán zdraví a životního prostředí (LEHAP).

IV.

Při vědomí důležitosti výše uvedených cílů se město rozhodlo k následujícímu postupu:

Město zajistí nezbytné podmínky a zázemí pro řízení a realizaci Projektu Statutární město Liberec – Zdravé město v souladu s doporučeními asociace NSZM ČR.

V rámci procesu strategického plánování a řízení rozvoje Statutárního města Liberec, bude pamatováno na opatření směřující do oblasti zdraví, životního prostředí, oblasti ekonomické a hospodářské, i oblasti sociální a kulturní.

Strategický rozvoj města bude probíhat v kvalitě místní Agendy 21, tedy s cílem dlouhodobě udržitelného rozvoje města a v partnerské spolupráci s občany. Město bude v rámci projektu usilovat o spolupráci se zástupci jiných úřadů, institucí a škol, i se zástupci hospodářského a nevládního sektoru.

V Liberci dne X.X.XXXX

Bc. Martina Rosenbergová
primátorka

Lukáš Martin
náměstek pro rozvoj, dopravu a technickou
infrastrukturu

Příloha 2

Základní informace o dokumentech Zdraví 21, Agenda 21 a NEHAP

Níže uvedené mezinárodní dokumenty jsou sledovány jako standardy v Metodice NSZM ČR, která byla oceněna jako Světový projekt EXPO 2000. Naplňování těchto dokumentů vychází z Deklarace Projektu Zdravé město v každé municipalitě a realizace je sledována v komunitním Plánu zdraví a kvality života města.

Zdraví 21 (Health 21)

dokument Světové zdravotní organizace (WHO-OSN), novela 1999

- Zdraví 21 formuluje evropskou strategii WHO, navazuje na strategii WHO Zdraví pro všechny do roku 2000.
- Dokument je rámcem pro přijetí nejlepších strategií, které vzešly ze společné evropské zkušenosti během posledních 10-15 let.
- Je výzvou pro 51 členských zemí k vytvoření nové regionální politiky zdraví pro všechny jako průvodce při stanovení vlastních politických přístupů a cílů.
- Na místní úrovni je nutná jasně definovaná aktivita, aby se vize zdraví pro všechny změnila v rozvíjející se realitu.

Agenda 21

- Agenda 21 byla přijata na konferenci OSN v červnu 1992 v Rio de Janeiro, signatářem byla i Česká republika. V roce 2002 je organizována konference Rio+10 v Johannesburgu, kde v rámci reprezentace České republiky jsou uváděna i Zdravá města ČR jako aktivní realizátoři Agendy 21.
- Agenda 21 (neboli program pro 21. století) obsahuje 40 kapitol. Odráží celosvětový konsensus a na nejvyšší úrovni přijatý politický závazek ke spolupráci v oblasti rozvoje a životního prostředí a obsahuje principy udržitelného rozvoje.
- Tzv. místní Agenda 21 je mezinárodním programem pro zavádění udržitelného rozvoje na místní a regionální úrovni. **Je to proces, který prostřednictvím zkvalitňování správy věcí veřejných, strategického plánování a řízení a zapojování veřejnosti zvyšuje kvalitu života ve všech jeho aspektech.**
- Jedním z hlavních principů je stabilita mezi hlavními oblastmi rozvoje: sférou hospodářského rozvoje, sférou sociálního rozvoje a oblastí životního prostředí. **V procesu je zdůrazněna účast veřejnosti a otevřený typ spolupráce mezi jednotlivými subjekty, jako jsou veřejná správa, nevládní organizace, podnikatelské subjekty, účelová zařízení, zájmové skupiny, věda a výzkum i laická veřejnost.**

Akční plán zdraví a životního prostředí ČR (NEHAP)

- NEHAP ČR je součástí Evropského akčního plánu (byl přijat na druhé konferenci ministrů životního prostředí a zdravotnictví v červnu 1994 v Helsinkách), který dohromady tvoří plány jednotlivých států EU.
- NEHAP ČR byl přijat usnesením vlády ČR č. 810.

- Dokument obsahuje soubor doporučení, směřujících ke zlepšení životního prostředí a zdravotního stavu populace v ČR. Zabývá se širokou škálou problémů životního prostředí a koncepční podpory zdraví.

Athénská deklarace pro Zdravá města dokument WHO, 1998

Záhřebská deklarace pro Zdravá města dokument WHO, 2008

- oba dokumenty WHO zdůrazňují závazek politických reprezentací měst v Evropě posilovat a podporovat opatření ke zdraví, rovným příležitostem přístupu ke zdraví, udržitelnému rozvoji a sociální spravedlnosti
- staví na znalostech, zkušenostech a úspěších dosažených během existence hnutí Evropských Zdravých měst
- Záhřebská deklarace vyzdvihuje pokračující činnost a priority hodnot a identifikuje nové výzvy, důkazy a přístupy, nastíněné např. v závěrečné zprávě Komise pro sociální determinanty zdraví, jimiž by se měla města zabývat a jež by měla přijímat v procesu práce na ochraně a zlepšování zdraví a blahobytu všech svých občanů
- Záhřebská deklarace zároveň přezkoumává plány a priority pro Fázi V Zdravých měst WHO (2009 – 2013) a Evropských Národních sítí Zdravých měst a identifikuje způsoby, pomocí kterých mohou regionální a národní vedení, společně s WHO, podporovat tyto přístupy a mít z nich užitek.

Příloha 3 – Přínosy členství v NSZM

Přínosy a služby členům NSZM

KONZULTACE A METODICKÁ POMOC:

- NSZM napomáhá efektivnímu a přehlednému řízení města.
- Pomoc při zpracování a řízení kvalitní strategie rozvoje (doporučuje metodický postup, odkazuje na inspirace a osvědčené postupy).
- Info-systém DataPlán: možnost využívání internetového informačního systému DataPlán NSZM, který umožní přehlednou správu důležitých informací jako např. strategické cíle, ukazatele rozvoje, projekty a rozpočty, správu aktivit jednotlivých odborů či pracovníků.
- Plánování s veřejností: možnost poskytnutí metodiky i konkrétní pomoci při vedení týmových prací a veřejných projednání, pomoc při sestavení komunitních plánů a poskytnutí tipů na aktivizaci veřejnosti a rozvoje veřejného života.
- Zavádění metod kvality: pomoc při zavádění evropských standardů a metod kvality, zejména místní Agendy 21 a dalších.

VZDĚLÁVÁNÍ:

- Školení v oblasti strategického řízení a mezinárodních standardů, vzdělávání probíhá několikrát do roka, umožňuje sdílet zkušenosti s dalšími městy.

PŘENOS DOBRÉ PRAXE, CELOSTÁTNÍ AKCE, INFORMOVANOST:

- Databáze DobráPraxe: možnost využití internetového prostředí Databáze DobráPraxe pro efektivní propagaci a přenos ukázkových postupů. Tento portál je navštěvovaný městy, médii, resorty i odbornými institucemi z domácího prostředí i ze zahraničí.
- Informační servis: 14 tématických emailových konferencí na různá témata a řada interních informací ke grantům, projektům, akcím apod.
- Celostátní a regionální akce: v průběhu celého roku se pořádají akce ke konkrétním tématům ke sbírání inspirace a prezentaci zkušeností.

VÍCE FINANČÍ – VĚTŠÍ ÚSPĚŠNOST PŘI ZÍSKÁVÁNÍ PROJEKTŮ A DOTACÍ:

- Vzdělávání a poradenství zdarma: konzultace k projektům dle témat, tzv. „projektové inkubátory“, školení k tvorbě, řízení a vyhodnocování projektů.
- Aktuální a včasné informace ke zdrojům, podpora projektů: poskytování informací, zpracování podpůrných vyjádření k projektům, které souvisí s aktivitami v rámci NSZM, umožnění konzultace s relevantním odborným partnerem.
- Internetový „projektový zásobník“: návrhy na projekty jsou zobrazeny v internetové databázi „DataPlán“, která umožní jednoduché vkládání a správu námětů ze strany úřadu i dalších partnerů, systém provazuje projekty na konkrétní opatření koncepcí a plánů, do budoucna umožní propojení na témata operačních programů EU.

MEDIÁLNÍ PODPORA A PROPAGACE:

- Medializace ukázkových postupů: NSZM vydává tiskové zprávy, zpracovává podklady pro celostátní média a odborná periodika k ukázkovým postupům, pravidelně je připravován Zpravodaj NSZM – bulletin, který je distribuován po celé ČR i do zahraničí.